

**ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**ПЛАН-КОНСПЕКТ
проведення заняття із профільної підготовки
особовим складом Інституту державного управління та наукових досліджень
з цивільного захисту**

Тема: «Основні законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують метрологічну діяльність. Структура та основні функції метрологічної служби. Повірка, обслуговування та ремонт засобів вимірювальної техніки»

Лекція: 1 година

Категорія слухачів: особи начальницького складу Інституту

КИЇВ 2020

Тема: «Основні законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують метрологічну діяльність. Структура та основні функції метрологічної служби. Повірка, обслуговування та ремонт засобів вимірювальної техніки».

Навчальна мета: ознайомити начальницький склад з метрологічною службою Структура та основні функції метрологічної служби. Повірка, обслуговування та ремонт засобів вимірювальної техніки.

Час проведення: 1,0 година (45 хв.).

Місце проведення: навчальний клас за розкладом.

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект.

Порядок проведення заняття:

№ з/п	Навчальні питання	Час, хв.
1.	Організаційні заходи: Перевірка присутніх; оголошення теми і мети заняття.	2
2.	Контроль знань: перевірка засвоєного раніше пройденого матеріалу	3
3.	Викладення матеріалу теми:	35
3.1.	Метрологічне забезпечення. Основні положення.	10
3.2.	Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»	15
3.3.	Нормативні документи в галузі метрології.	10
4.	Закріплення вивченого матеріалу:	2
5.	Підведення підсумків: вказати на питання, які вимагають підвищеної уваги; оголосити оцінки; відповісти на запитання.	3

Нормативно-правові акти та література:

1. Закон України від 03.07.2019 № 1314-VII «Про метрологію та метрологічну діяльність».
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 року № 5403-VI.

План-конспект склав:

ВСТУП

Метрологія є теоретичною основою вимірювальної техніки, тому її розвиток набуває все більшого значення. Розвиток метрології полягає, в першу чергу, в удосконаленні теоретичних основ вимірювань, узагальненні практичного досвіду в галузі вимірювань, а також визначає розвиток вимірювальної техніки.

1. Метрологічне забезпечення. Основні положення.

Метрологічне забезпечення - установлення та застосування метрологічних норм і правил, а також розроблення, виготовлення та застосування технічних засобів, необхідних для досягнення єдності і потрібної точності вимірювань. Метрологічне забезпечення складається із наукової, законодавчої, нормативної, технічної та організаційної основ. Науковою основою метрологічного забезпечення є метрологія – наука про вимірювання, методи і засоби забезпечення їх єдності та способи досягнення необхідної точності.

Метрологічна діяльність - діяльність, пов'язана із забезпеченням єдності вимірювань.

Метрологічна система України створює необхідні засади для забезпечення єдності вимірювань у державі.

Основними завданнями цієї системи є:

- 1) реалізація єдиної технічної політики у сфері метрології та метрологічної діяльності;
- 2) захист громадян і національної економіки від наслідків недостовірних результатів вимірювань;
- 3) здійснення фундаментальних і прикладних досліджень та наукових розробок у сфері метрології та метрологічної діяльності;
- 4) економія всіх видів енергетичних і матеріальних ресурсів;
- 5) забезпечення якості та конкурентоспроможності вітчизняної продукції;
- 6) створення нормативно-правових, нормативних, науково-технічних та організаційних основ забезпечення єдності вимірювань у державі.

Метрологічна система України включає:

- національну метрологічну службу;
- нормативно-правову базу, у тому числі законодавчі акти, технічні регламенти та інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері метрології та метрологічної діяльності;
- національну еталонну базу та систему передачі розмірів одиниць вимірювання;
- систему добровільної акредитації калібрувальних лабораторій, а також систему акредитації випробувальних лабораторій, органів з оцінки відповідності у випадках, визначених цим та іншими законами України;
- навчальні заклади, науково-дослідні установи, організації, що поширюють знання та досвід у сфері метрології та метрологічної діяльності.

Діяльність, пов'язану із забезпеченням функціонування та розвитку метрологічної системи України, координує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності.

2. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»

Головним документом законодавчої основи метрологічного забезпечення, що регламентує діяльність в галузі метрології, Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» № 1314-VII від 03.07.2019 року. Цей закон визначає правові основи забезпечення єдності вимірювань в Україні, регулює суспільні відносини у сфері метрологічної діяльності та спрямований на захист громадян і національної економіки від наслідків недостовірних результатів вимірювань.

Закон містить 10 розділів:

- Перший розділ «Загальні положення» визначає основні терміни та визначення;
- Другий розділ «Одиниці вимірювання. Національні еталони. Вимірювання. засоби вимірювальної техніки»
- Третій розділ «Національна метрологічна служба». До національної метрологічної служби належать:
 - 1) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері метрології та метрологічної діяльності;
 - 2) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності;
 - 3) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрологічного нагляду;
 - 4) наукові метрологічні центри;
 - 5) державні підприємства, які належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності, та провадять метрологічну діяльність в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, містах обласного значення (далі - метрологічні центри);
 - 6) Служба єдиного часу і еталонних частот, Служба стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів, Служба стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів;
 - 7) метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, підприємств та організацій;
 - 8) органи з оцінки відповідності засобів вимірювальної техніки та повірочні лабораторії.
- Четвертий розділ «Оцінка відповідності та перевірка засобів вимірювальної техніки».
- П'ятий розділ «Метрологічний нагляд».
- Шостий розділ «Калібрування засобів вимірювальної техніки».
- Сьомий розділ «Фінансування метрологічної діяльності».
- Восьмий розділ «Визнання результатів метрологічних робіт, проведених в інших державах».
- Дев'ятий розділ «Відповідальність за порушення законодавства про метрологію та метрологічну діяльність».
- Десятий розділ «Прикінцеві та перехідні положення».

3. Нормативні документи в галузі метрології.

До нормативних документів загального технічного напрямку відносяться документи в яких наведено загальні характеристики або умови використання тих або інших технічних засобів. До таких Документів відносяться:

1. ДСТУ 2681-94. Метрологія. Терміни та визначення. - Чинний від 01.01.1995.
 2. ДСТУ 2614-94. Метрологія. Державна повірочна схема для засобів вимірювань енергії згоряння. - Чинний від 01.01.1997.
 3. ДСТУ 2709-94. Метрологія. Автоматизовані системи керування технологічними процесами. Метрологічне забезпечення. Основні положення. - Чинний від 01.07.1995.
 4. ДСТУ 2870-94. Метрологія. Вимірювання часу та частоти. Терміни та визначення. - Чинний від 01.01.1996.
- ДСТУ 3026-95. Метрологія. Подільники напруги постійного струму вимірювальні високовольтні. Методи та засоби повірки. - Чинний від 01.01.1997.